

(/)

پایگاه اطلاع رسانی
موسسه فرهنگی فهیم
WWW.FahimCo.COM
برگزارکننده جلسات
نظریه پردازی دینی

خلاصه ها بیت در حکومت اسلامی (تحول و تطور در اندیشه امام خمینی)

جستجو...

نظریه پردازی (/دسته بندی/ نظریه پردازی/1) , خلاصه ی جلسات (/دسته

بندی/خلاصه ی جلسات/4) , اندیشه سیاسی (/دسته بندی/اندیشه

, سیاسی/8)

خلاصه نشست ماهیت شرعی انتخابات

Admin

5/23/2016 1:08:13 PM تاریخ ارسال

3829

ارسال نظر

(ماهیت شرعی انتخابات=انتخابات) (/Tag?text=انتخابات), برچسب ها: انتخابات
(استاد فیرحی=استاد فیرحی) (/Tag?text=استاد فیرحی),

• صوت این نشست (/Audio/ByCode?code=247/)

موضوع: ماهیت شرعی انتخابات

نظریه پرداز: دکتر داود فیرحی

استاد فیرحی گفت: دلیل انتخاب عنوان بحث، مناسبت آن با فضای مذهبی و سیاسی جامعه است؛ زیرا مردم خود را برای دو انتخاب سرنوشت ساز آماده می کنند، یکی انتخابات خبرگان رهبری و دیگری انتخابات مجلس شورای اسلامی.

درماهیت شرعی انتخابات تاکنون بحث شرعی روشن صورت نگرفته است با این که بیشترین انتخابات درکشور از زمان تأسیس جمهوری اسلامی تا کنون انجام شده است.

این استاد دانشگاه تهران گفت: پرسش های مطرح درمورد ماهیت انتخابات این است که:

1. اصل انتخابات مشروع و جایز است یا نه؟
 2. آیا انتخابات یک حکم اولی شرعی است که از وجوب، حرمت و استحباب آن درشریعت بحث شده است؟ یا امر ثانوی و عناوین ثانوی است حکم خاص ندارد ولی گاهی واجب است گاهی حرام بستگی به وضعیت وشرایط دارد.ب) جنس انتخابات چیست؟ مشارکت درانتخابات اداء تکلیف است یا استیفاء حق؟
 3. انتخاب ورأی دادن انشاء وکالت است یا انشاء ولایت یا کشف اصلح معیار کارشناسانه دارد؟
 4. انتخابات مجلس خبرگان ومجلس شورای ماهیت مشترک دارد یا دارای ماهیت متفاوت است فقط اشتراک لفظی دارد؟
- فرضیه های مطرح:

نظریه اول: برخی بزرگان مانند آیت الله مومن عقیده دارد که انتخابات فی حد ذاته اعتبار ندارد مگر اینکه یک مصلحت حکومتی داشته باشد مانند تشخیص مصلحت حاکم در برابر بیگانگان[1] ولی امر مسلمین نگهبان اصلی احکام است براساس آنچه مصلحت می بیند درکیفیت وضع قوانین شیوه ای خاص را برگزیند تا بین عناصر وارکان حکومت اسلامی تقسیم کار صورت گیرد برخلاف نظام دمکراتیک، قوام حکومت با رهبری است وجواز تصرف ولی امر درحقوق شهروندان بدون رضایت آنان است

نظریه دوم: برخی دیگر مانند آیه الله جوادی آملی عقیده دارد : امور انسان ها سه گونه است

1. شخصی
2. جمعی
3. ولایی

قسمت سوم از حوزه انتخابات خارج است، نمایندگی مجلس وکالت است، انتخابات خبرگان رهبری وکالت نیست، ولی حاکم می تواند بخشی از کارهایش وکالتی باشد این بحث مربوط ایشان است.

نظریه سوم: مرحوم شهید بهشتی، آیت الله منتظری وصالحی نجف آبادی می گویند: مسئولیت در همه انتخابات مربوط به امت است انتخاب رهبر حکومت با خواست امت است

هریک از متفکرین را نگاه کنیم در این سه فرضیه جای می گیرد.

وی گفت: البته فتاوی مراجع بدون فرضیه های فقهی است تفاوت فتوای و فرضیه این است که فتوی جملات کوتاه انشایی است و باید ونباید است استدلال ندارد.

وی سپس به بعضی از فتاوا به شرح زیر اشاره کرد:

سوال آیا جایز است مردم داخل مجلس قانون گذاری شوند که با رأی اکثریت تشکیل می شود

جواب: جایز نمی باشد مگر در مواردی تراحم با حفظ مصالح مسلمین(آیه الله خویی)

بحث در جواز شرکت یا عدم جواز شرکت در انتخابات است از این جهت که حق است یا تکلیف.

سوال: آیا برای زنان جایز است کاندیدا شوند یا به زنان دیگر رأی بدهند؟

جواب: کاندید شدن جایز نیست و لکن رأی دادن به مردان مجاز می باشد. (آیه الله خویی)

سوال: آیا زن می تواند کاندیدای مجلس یا متصدی مناصب سیاسی شود بطور سربسته می فرماید: باید بانوان وظایف شرعی شان را انجام دهند و رعایت کند.(آیه الله تبریزی)

جایز است برای زنان کاندیدا شدن بشرط حفظ کرامت بانوان (فیاض المسائل المستحدثه)

آیا عدم اشتراک در فعالیت های سیاسی تخلف محسوب می شود؟ می فرماید: خیر (بهجت مجموعه استفتاآت ج4 ص575)

رأی حضرت عالی در مورد رأی دادن چیست؟ جواب باید مردان متدین و صالح انتخاب شوند باید به مردی که شناخت کامل دارد رأی بدهند نظر ایشان با تبریزی نزدیک است.(صافی گلپایگانی: جامع الاحکام ج2 ص109)

سوال: آیا خانم ها می توانند رأی بدهند یا کاندیدا شوند؟

جواب: حق رأی دارند و حق دارند کاندیدا شوند. آیه الله سید محمد شیرازی

در اینجا سه فرضیه قابل طرح است:

1. فرضیه اول این است که انتخابات اهمیت ندارد فقط با مصلحت حاکم مهم می شود

2. فرضیه دوم این در انتخابات مجلس شورای به سمت وکالت رفته ودر انتخابات خبرگان به کشف وکارشناسی نظر دارند

3. فرضیه سوم به سمت انتخابی بودن در هر دو زمینه رفته اند، انتخاباتی که انشاء وکالت دارد به فتاوی فقها اشاره شد. انتخابات از باب ضرورت شاید جایز باشد فی نفسه مشروع نیست.

1- برخی گفته اند انتخابات حق است نه تکلیف

2- برخی گفته اند امتناع از شرکت در انتخابات گناه ندارد یعنی حق است و قابل اسقاط.

وی در پایان گفت: چاره ای نداریم مسایل مستحدثه را در قالب فقهی بگذاریم تا معنا پیدا کند موضوعات جدید و مسائل مستحدثه اگر چه ریشه تاریخی ندارد ولی انتخابات را در قالب نماز تشبیه کنیم تا تقریب به ذهن شود، نماز یا صحیح است یا ناقص یا فاسد. نماز صحیح نمازی است که داری مقدمات و مقارنات صحیح و فارغ از تروک باشد؛ انتخابات صحیح انتخاباتی است که داری مقدمات و مقارنات صحیح باشد واز نباید های انتخاباتی اجتناب ورزد

ویژگی انتخابات صحیح: انتخابات نشان توسعه یافتگی یک کشور است و معیار توسعه یافتگی شمرده می شود

صحت ، فساد ونقصان انتخابات را دانش فقه خوب توضیح می دهد، از دیدگاه حقوق یک انتخاب صحیح آن است که مطابق قانون باشد دانش فقه می گوید قطع نظر از عرف وقانون یک کشور، خود انتخابات چگونه می تواند درست باشد این یک بحث فقهی است، دو گونه عدالت داریم

1. عادلانه بودن انتخابات و مطابق قانون بودن انتخابات.

2. نوع دوم می گوید قانون چقدر منصفانه است این بحث عمیق تری است عدالت بمثابه انصاف، اگر این بحث باشد از جمله مهمترین مقدمات انتخابات عنصر مکان است ، مفهوم مکان اگر حل نشود انتخابات درست نمی شود .مرزهای جغرافیای یکی از چالشهای جدی انتخابات صحیح است. درمقدمات انتخابات صحیح مکان انتخاب کننده وزمان آن بحث جدی . از سوی دیگرهمانگونه که نماز پیش از وقت باطل است انتخابات پیش از وقت وزود هنگام باطل است ،هر انتخابات باید توقیت ومدت دار باشد انتخابات بدون محدودیت زمانی باطل است یکی از شرایط مهم انتخابات بحث محدودیت زمانی است. انتخابات مادام العمری نداریم . بحث دیگر قدرت عمومی است که قدرت از شرایط عامه تکلیف است.

انتخابات با نظریه بازی ها نزدیک است یکی دیگر از شرایط انتخابات فرصت برابر بین رقبا است انتخابات صحیح درصورتی انجام می شود که برابری فرصت ها باشد. افزون برآن داور درانتخابات باید بی طرف باشد .

[1]ر.ک فقه وسیاست ج2

پست الکترونیک

نام

ارسال

باید ها و نباید های نظارت بر انتخابات

(Post/Details/6214/باید-ها-و-نبايد-های-نظارت-بر-انتخابات)

دکتر حسین جوان آراسته: در این بحث سه محور عمده قابل طرح می باشد که عبارتند از: فلسفه نظرات، نهاد ناظر و بایسته های نظارت

فقه سلفی و خشونت

(Post/Details/5181/فقه-سلفی-و-خشونت)

به گزارش روابط عمومی موسسه فهیم، دویست و هفتمین جلسه نظریه پردازی موسسه فهیم شب گذشته - شنبه 23 فروردین - با موضوع "فقه سلفی و خشونت" با سخنرانی «حجت الاسلام و المسلمین دکتر داود فیرحی»، با حضور اساتید، طلاب، دانشجویان و پژوهشگران در محل موسسه فهیم قم برگزار شد.